

Kunstgeschiedenis

Portfolio 1

Inhoudsopgave

1. Bezoek aan een virtuele rondleiding in Gallery Uffizi in Florence Italie	2
2. Beschrijving van een tweedimensionaal of driedimensionaal kunstwerk.	2
1. <i>Eerste indruk:</i>	2
2. <i>De kunstenaar:</i>	3
3. <i>Technische aspecten:</i>	3
4. <i>Beeldaspecten:</i>	3
5. <i>Betekenis van het kunstwerk:</i>	4
6. <i>Mening en argumenten:</i>	4
3. Vervolgopdrachten. Beschrijving van 3 kunstwerken	4
1) <i>Venus van Urbino van Titiaan (1538) Venere di Urbino</i>	4
2) <i>Madonna met de lange nek van Parmigianino (1535-1540)</i>	5
3) <i>Bacchus van Caravaggio (1595)</i>	5
4. Beschrijving van het museum	6
5. Beschrijving van de tentoonstelling	6
6. Beschrijving van het gebouw.....	6
7. Verband met de cursus.....	7

1. Bezoek aan een virtuele rondleiding in Gallery Uffizi in Florence Italie

https://artsandculture.google.com/streetview/uffizi-gallery/1AEhLnfyQCV-DQ?hl=en&sv_lng=11.2558223&sv_lat=43.7685327&sv_h=-78.16530122105726&sv_p=-12.473813931248387&sv_pid=ukH1jseN6ROK650chRkTWw&sv_z=2.783465094178311

2. Beschrijving van een tweedimensionaal of driedimensionaal kunstwerk.

Madonna met kind en 2 Engelen van Filippo Lippi

1. Eerste indruk:

Via de beeldengalerij kom je na zaal 2 van de werken uit de Middeleeuwen met 3 reusachtige vergulde schilderijen van de Madonna met kind in zaal 8 waar je de Madonna met kind en de 2 engelen van Filippo Lippi aantreft.

De statige, eerder sombere en doordrenkt van de Middeleeuwse traditie geschilderde Madonna's vormen een groot contrast met het werk van Filippo Lippi waar de kenmerken van de renaissance meteen in het oog springen:

Accent op het menselijke, nadruk op nauwkeurige waarnemingen, uitdrukking van menselijke gevoelens, levendige en natuurlijke figuren, religieus tafereel gesitueerd op aarde, heiligen worden mensen van vlees en bloed.

Het is een speels tafereel, de engelen zien er uit als echte kinderen. Het lijken wel modellen uit de straat opgenomen. De engel op de voorgrond kijkt ons aan met een glimlach, ondeugend. De andere engel gluuert onder de arm van Jezus. De madonna is jeugdig, een echte vrouw. Het aureool van Maria en Jezus is slechts een cirkel.

De Madonna zit op een troon met een geborduurd kussen en uitgesneden armleuning. Haar uitdrukking is lief, melancholisch alsof ze weet wat het lot van haar zoon is. De kleine Jezus reageert op haar blik en strekt zijn armen naar haar uit.

Het frame is als een raam waardoor je naar het tafereel en het achterliggende landschap kijkt.

Handen zowel van Maria als Jezus en de engelen zijn niet al te realistisch weergegeven.

2. De kunstenaar:

Filippo Lippi

Filippo Lippi is geboren in Florence in 1406 en overleden in 1469 in Spoleto.

Hij werd als jonge wees opgenomen in het Karmelietenklooster van Florence. In 1421 werd hij broeder in dit klooster. Beïnvloed door Masolino en Masaccio die hij in de Brancaccikerk, kapel van het klooster, aan het werk zag besliste hij om schilder te worden. Hij had zijn leven lang problemen met het schilderen van handen. Twee jaar later, als 17-jarige, liep hij uit het klooster weg en wordt gevangen genomen door zeerovers die hem in Afrika verkochten als slaaf. Door zijn schilder talent herwon hij zijn vrijheid en keerde terug naar het klooster.

Rond 1434 vertrok hij naar Padua en schilderde een aantal werken die van belang waren voor de Paduaanse stijl. In de kathedraal van Prato en Spoleto schilderde hij fresco's. Filippo had een groot aantal leerlingen en assistenten, waaronder Pesellino, Boticelli en zijn eigen zoon, Filippino Lippi.

3. Technische aspecten:

Titel: Madonna met kind en 2 Engelen van Filippo Lippi

Originele titel: Madonna col Bambino e due angeli

Datum: 1460-1465

Afmetingen: 95x62cm

Materiaal: houten paneel

Technieken: tempera (eigelijk met pigmenten en water vermengd),
glacerende pigmenten suggereert doorschijnendheid van hoofddoek

4. Beeldaspecten:

Stijl: Renaissance 15^e eeuw, quattrocento

Illusie van ruimte: -dieptegevoel door atmosferisch perspectief van het Italiaanse landschap
-trompe-l'oeil, alsof Maria uit het raam leunt

Licht en kleur: donkerblauw, rood, wit

Tederheid van Mariafiguur benadrukt door verlichte hals

Lijn en beweging: scherpe lijnen, spel van licht en schaduw, transparantie van de sluier creëert de illusie van beweging

Compositie: piramidaal, Maria half-profiel, de engel met de rug naar de toeschouwer

5. Betekenis van het kunstwerk:

Dit kunstwerk werd uitgevoerd in opdracht van Cosimo de'Medici.

De ingetogen houding met biddende handen van Maria laten blijken dat Maria weet wat haar zoon te wachten staat terwijl de kleine Jezus troostend met opgeheven blik zijn armen naar haar uitstrekt.

6. Mening en argumenten:

Filippo Lippi had duidelijk veel oog voor de schoonheid van de vrouw.

Hij trad in het huwelijk met een gewezen non op 50-jarige leeftijd. Zij kregen 2 kinderen. Vermoedelijk schilderde hij enkele jaren later dit kunstwerk met zijn vrouw als model en ook een zoon die ongeveer de leeftijd had van de engel vooraan. Het zou me niet verwonderen dat het kunstwerk een moeder afbeeldt met haar spelende kinderen waar Filippo getuige van is, terwijl zijn zoon hem lachend maar toch onschuldig toekijkt.

De neergeslagen, droeve blik van Maria en de ten hemel opkijkende Jezus wijzen er op dat er meer aan de hand is.

Dit kunstwerk heeft me vooral bekoord door de geraffineerde transparante weergave van het hoofddoek en het hoofdsieraad op een geschoren voorhoofd, eigen aan de mode in die tijd, het speelse accent door de engel vooraan, de trompe l'oeil,

3. Vervolgopdrachten. Beschrijving van 3 kunstwerken

3 kunstwerken:

1) Venus van Urbino van Titiaan (1538) Venere di Urbino

Olieverf op eiken paneel

Afmetingen: 119 x 165 cm

Renaissance

Venus, godin der liefde wordt hier verpersoonlijkt door een gewone vrouw, naakt, bewust van haar schoonheid en seksuele aantrekkingskracht, in een huiselijk kader. Titiaan werd geïnspireerd door de 'Slapende Venus' van zijn leermeester Giorgione dat hij na diens dood heeft afgemaakt.

Opvallend zijn de kleine borsten en de bolle buik overeenkomstig het toenmalig schoonheidsideaal. Titiaan maakt hier gebruik van de sfumato-techniek waarmee de omtrekken wazig gemaakt worden.

Venus houdt een bos rozen in haar hand symbool voor een blijvende liefde, het hondje aan haar voeten symboliseert de ideale trouwe liefde.

Op de achtergrond zien we een huwelijkskist waarin de dienstmeisjes haar kleren opdissen.

Het groene gordijn vormt een scheiding in de compositie en de verticale scheidingslijn concentreert zich op het vruchtbare lichaamsdeel van de vrouw.

Het rood en groen links herhaalt zich in het tafereel achteraan.
Het haar is met een technische vaardigheid weergegeven.
De warme gloed van haar huid wordt geaccentueerd door de roomkleurige tinten van het laken en de kussens waarop ze rust.

2) Madonna met de lange nek van Parmigianino (1535-1540)

Olieverf op hout
Afmetingen: 216x132 cm
Maniërisme 16^e eeuw

Maria, gekleed in rijke kleding, houdt de slapende Jezus in haar armen, gezeten op een verhoogd voetstuk met het kindje Jezus op haar schoot. Het is alsof de baby dood is -wijst op zijn toekomstige dood.

De sierlijke, langgerekte hals als een zwanenhals verklaart de titel van het werk. De langgerekte ledematen links en rechts geven het werk een surrealistische uitstraling. Rechts van Maria staan enkele jongens en meisjes (engelen) waarbij één ervan een vaas vasthoudt. Er staat een kruis op deze vaas wat verwijst naar de dood van Christus. Links van Maria een reeks zuilen die niets ondersteunen en het beeld van de uitgemergelde figuur van de heilige Hiëronymus veel kleiner dan de andere figuren.

3) Bacchus van Caravaggio (1595)

Olieverf op doek
Afmetingen: 95x85 cm
Barok 16^e eeuw

Caravaggio (1571-1610) beeldt hier de Romeinse god Bacchus af, voor de Grieken Dionysus, als een Italiaanse tiener die de toeschouwer wijn, rottend fruit en misschien iets meer aanbiedt.

Het rottende fruit wijst op het Vanitas-thema: jeugd is vluchtig, alles moet doodgaan en rotten. Het werk straalt homo-erotische gevoelens uit wat zinspeelt op de eigen gevoelens voor de jongeling dat model staat.

Caravaggio was 24 toen hij dit werk schilderde. Een verklaring voor het feit dat Bacchus de toeschouwer met zijn linkerhand wijn aanbiedt zou kunnen zijn dat Caravaggio zichzelf als model gebruikte in een spiegelbeeld.

In de glazen kruik is een weerspiegeling te zien van de schilder aan zijn schildersezel.

Dit werk is zeer naturalistisch uitgevoerd wat betreft de planten. Hij gebruikte de kleuren bruin, rood voor wangen en handen en het vuil onder de vingernagels is

zichtbaar.

4. Beschrijving van het museum

Palazzo degli Uffizi in Florence

De Uffizi (oorspronkelijk bedoeld voor administratieve en gerechtelijke kantoren) zijn ontworpen door architect Giorgio Vasari in opdracht van Francisco de 'Medici, zoon van Cosimo I de 'Medici en gebouwd van 1560 tot 1581. Aanvankelijk bestond de collectie uit kunstwerken in handen van de familie de 'Medici die eigenaar bleef door latere erfgenamen die de collectie verruimden tot uiteindelijk de galerij in het bezit kwam van de Italiaanse staat.

Het is een U-vormig gebouw, de galerij bevindt zich op de bovenste 2 verdiepingen. Na een brand in 1993, veroorzaakt door een autobom waarbij vijf mensen om het leven kwamen en een groot deel van de kunstwerken beschadigd werden, werd de expositieruimte van 8000 m² uitgebreid tot bijna 13000 m².

Het museum bevat werken van kunstschilders uit de late Middeleeuwen, vroege Renaissance tot Barok.

Vele Griekse en Romeinse beeldhouwwerken zijn opgesteld in een centrale gang van het gebouw.

Vasari ontwierp het gebouw met een portiek met Dorische zuilen, elegant en streng uiterlijk.

Tussen 1696 en 1699 werd de gang met uitzicht op de Arno gedecoreerd met religieuze fresco's.

Van 1842 tot 1856 werden 28 standbeelden geplaatst in de nissen van de pilaren op het plein met bekende Toscaanse figuren uit de Middeleeuwen tot de negentiende eeuw

5. Beschrijving van de tentoonstelling

1. De tentoonstelling biedt een overzicht van de beroemdste Italiaanse kunstenaars van de late gotiek, renaissance, maniërisme en barok.
2. Het aanschouwen van al deze kunstwerken in dit historisch gebouw in deze stad die kunst en schoonheid uitademt, brengt je terug naar de sfeer van de tijd waarin die kunstenaars gewerkt hebben.

6. Beschrijving van het gebouw

Het is een indrukwekkend gebouw helemaal in de stijl van de renaissance met kenmerken als frontons, Dorische zuilen, horizontale lijnen, rondbogen. De beeldhouwwerken in de nissen laten de functie van het gebouw raden en zijn uitnodigend voor de bezoekers.

7. Verband met de cursus

Uffizi in Florence is gekend voor de renaissance-kunstwerken maar ook nog gotiek maniërisme en barok. Deze stromingen in de kunst kwamen aan bod in de 16 de les van deze cursus.